

GIMTOJI KALBA (LENKŲ)

Įskaitos temos ir klausimai

2012 m. balandžio 2 d. (pirmoji įskaitos diena)

PAAIŠKINIMAI

- Mokinys, pasakęs temą, turi išsitraukti vieną iš keturių klausimų variantų.
- Mokinys 20 minučių ruošiasi atsakinėti **vienu klausimu iš 3 pateiktų**, iki 5 minučių kalba pasirinktu klausimu ir iki 5 minučių kalbasi su egzaminuotoju.
- Mokinio atsakinėjimas vertinamas vadovaujantis Lietuvių, rusų, lenkų, baltarusių, vokiečių gimtosios kalbos įskaitos programoje pateikta kalbos įskaitos vertinimo lentele. Vertintojas vertinimą įrašo įskaitos vertinimo lape, kurio forma įdėta duomenų perdavimo sistemoje KELTSAS.

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYZN”

1. Dwór i zaścianek – miejsce, gdzie ziemia jest świętością, a współczesność przeplata się z historią. Omów temat, odwołując się do *Nad Niemnem* E. Orzeszkowej.
2. Który z utworów nazwałbyś hołdem pisarza złożonym swojej „małej ojczyźnie”? Uzasadnij swój wybór.
3. Odwołując się do różnych utworów literackich, dokonaj interpretacji słów J. Bachórze: *Kąty dzieciństwa mają dla dorosłych nęcące zapachy, a kraje ojczyste posyłają wygnańcom i uchodźcom wspomnienia żywsze niż tym, co pozostali w rodzinnych stronach.*

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYZN”

1. Wpływ otaczającego środowiska na formowanie się osobowości Cezarego Baryki.
2. Dwa typy bohaterów literackich: patrioci i kosmopolici.
3. Odwołując się do różnych utworów literackich, dokonaj interpretacji słów A. Mickiewicza:
*Kraj lat dziecinnych! On zawsze zostanie
Święty i czysty jak pierwsze kochanie,
Nie zburzony błędów przypomnieniem,
Nie podkopany nadziei złudzeniem...*

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYZN”

1. Czar i niepowtarzalność „małej ojczyzny” w powieści O. Tokarczuk *Prawiek i inne czasy*.
2. Czy literatura w dobie powszechnej globalizacji pomaga zachować własną odrębność regionalną?
3. *Dobrze jest urodzić się w małym kraju, gdzie przyroda jest ludzka, na miarę człowieka, gdzie w ciągu stuleci współżyły ze sobą różne języki i różne religie.* Fascynacja krainą dzieciństwa w *Dolinie Issy* Cz. Miłosza.

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYZN”

1. Dom jako fundament tożsamości. Swoje rozważania oprzyj na przykładzie Pana Tadeusza A. Mickiewicza lub innego wybranego utworu.
2. Pierwsza miłość jako doznanie wpisane w obraz „małej ojczyzny”. Rozważ ten temat na podstawie różnych powieści.
3. Odwołując się do różnych utworów literackich, dokonaj interpretacji słów T. Różewicza:
*Ojczyzna to kraj dzieciństwa
Miejsce urodzenia
To jest ta mała najbliższa
Ojczyzna*

02.04.2012

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYŹN”

02.04.2012

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYŹN”

02.04.2012

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYŹN”

02.04.2012

1. LITERACKIE OBRAZY „MAŁYCH OJCZYŹN”

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

1. *Być uczciwym w dziejach tego świata na jedno wychodzi, co być wybranym między tysiącami.* Problem kryzysu wartości i moralności w *Hamlecie* W. Szekspira.
  2. Czy bezgraniczna miłość do ojczyzny usprawiedliwia wszelkie czyny podjęte dla jej dobra? Rozważ na przykładzie wybranych utworów literackich.
  3. Każdy człowiek kształtuje swoją hierarchię wartości. Przedstaw wpływ literatury na Twój kodeks etyczny i postawę wobec rzeczywistości.
-

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

1. Czy można Biblię nazwać przewodniczką po świecie współczesnym? Rozważ ten problem, przytaczając różne argumenty.
  2. Czy pieniądze mogą być kluczem do szczęścia i wolności? Swoje rozważania oprzyj na przykładzie wybranych utworów literackich.
  3. *Tylko to dzieło jest czegoś warte, z którego człowiek może się poprawić i mądrości nauczyć* (A. Mickiewicz). Który utwór literacki, według Ciebie, może być potwierdzeniem tej tezy?
-

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

1. Na podstawie wybranych utworów o tematyce obozowej ustosunkuj się do słów A. Camusa: *W ludziach więcej rzeczy zasługuje na podziw niż na pogardę.*
  2. Między obowiązkiem a szczęściem osobistym. Dylematy moralne wybranych bohaterów literackich.
  3. Sprzeciw człowieka wobec niemoralnych postaw i czynów. Rozwiń temat na podstawie wybranych przykładów literackich i filmowych.
-

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

1. *Lalka* B. Prusa – powieść o ścieraniu się sprzecznych dążeń w człowieku.
2. *Bo kto nie był ni razu człowiekiem, temu człowiek nic nie pomoże* (A. Mickiewicz). Problem dobra i zła w literaturze.
3. Jesteśmy spadkobiercami wartości ogólnoludzkich. Wymień je, znajdując dla nich potwierdzenie w literaturze różnych epok.

02.04.2012

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

02.04.2012

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

02.04.2012

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

02.04.2012

2. W POSZUKIWANIU UNIWERSALNYCH WARTOŚCI

3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)

1. *Antygona* – typowy przykład antycznej sztuki teatralnej.
  2. Literackie i filmowe wizje Litwy – Ojczyzny. Omów to zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
  3. Symbol jako środek wyrazu w poezji i malarstwie. Omów jego najciekawsze przykłady.
-

3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)

1. Jakie dzieła malarskie były inspiracją dla autora *Wesela*? Opisz je i wyjaśnij ich funkcję w dramacie S. Wyspiańskiego.
  2. *Piękno uratuje świat*. Czy literatura i sztuka dostarczają, Twoim zdaniem, dowodów na to twierdzenie F. Dostojewskiego?
  3. Motywy biblijne w literaturze i sztuce.
-

3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)

1. Rzeźba *Wenus z Milo* i obraz „*Rybak*” jako klucze do interpretacji powieści S. Żeromskiego *Ludzie bezdomni*.
  2. Odwołując się do różnych tekstów kultury, rozważ myśl Agrypy: *Sztuka... uspokaja umysł, ułatwia wzlot myśli, a gdy trzeba – pobudza do walki*.
  3. Bohater literacki a jego kreacja filmowa lub teatralna. Dokonaj porównania, uwzględniając środki wyrazu typowe dla literatury, filmu lub teatru.
-

3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)

1. Omów sposoby ujęcia i funkcje motywu *Ikara* w wybranych tekstach kultury (np. mitologia, P. Brueghel, J. Iwaszkiewicz, T. Różewicz, E. Bryl).
2. Dlaczego potrzebujemy sztuki i z nią obcujemy? Rozważ ten problem, odwołując się do wybranych dzieł literackich, malarskich, muzycznych i innych.
3. Adaptacje filmowe dzieł literackich A. Wajdy. Omów, Twoim zdaniem, najbardziej udane spośród nich.

02.04.2012

**3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)**

02.04.2012

**3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)**

02.04.2012

**3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)**

02.04.2012

**3. KORESPONDENCJA LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI
(TEATR, FILM, MALARSTWO)**

02.04.2012 (1 dzień)

I wariant

4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM

1. Zagłoba – humorystyczny obraz polskiego szlachcica.
  2. Zaprezentuj dramaty, które kazały odbiorcy śmiać się z samego siebie.
  3. *Żart broń jest często zdradna i szkodliwa. Ale też czasem i jej trzeba zażyć.* Zaprezentuj wybrane utwory, które, według Ciebie, po mistrzowsku realizują tezę I. Krasickiego.
-

02-04-2012 (1 dzień)

II wariant

4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM

1. *Tango* S. Mrożka jako groteskowy obraz wolności.
  2. Uniwersalny wymiar śmiechu w utworach, które przetrwały stulecia.
  3. Jakie ludzkie wady i słabości charakteru piętnują twórcy w swoich utworach? Odwołaj się do wybranych dzieł literackich.
-

02.04.2012 (1 dzień)

III wariant

4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM

1. Życie szkolne w krzywym zwierciadle powieści W. Gombrowicza *Ferdydurke*.
  2. Twoja ulubiona, pełna humoru, postać literacka.
  3. Fraszki J. Kochanowskiego – skarbnica humoru i refleksji poety.
-

02.04.2012 (1 dzień)

IV wariant

4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM

1. Bohaterowie *Wesela* S. Wyspiańskiego w świetle ironii i satyry.
2. Śmiech satyryka jest gorzki. Rozważ słuszność tego twierdzenia na wybranych przykładach literackich.
3. Jaką rolę może pełnić bohater komiczny w dziele literackim?

02.04.2012

**4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM**

02.04.2012

**4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM**

02.04.2012

**4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM**

02.04.2012

**4. ŚMIECHEM ŚWIAT NAPRAWIAĆ. ROLA ŻARTU, SATYRY,
IRONII W DZIELE LITERACKIM**